

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11678/2017-ERU

Praha 21. února 2018

Č. j. 11678-7/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11678/2017-ERU s obviněným z přestupku, společností **MPS Mostní a pozemní stavby engineering s.r.o.**, se sídlem č. p. 104, 533 32 Čepí, IČO: 291 48 871, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost MPS Mostní a pozemní stavby engineering s.r.o., se sídlem č. p. 104, 533 32 Čepí, IČO: 291 48 871 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 3. dubna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Dolní Třešňovec, na ulici Třešňovecká, u nemovitosti č. p. ■ zemní práce související s přeložkou plynového potrubí v rámci stavby „Oprava komunikace Dolní Třešňovec“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 50, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 35 000 Kč** (slovy: třicet pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01018.

Odůvodnění

Dne 14. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 50 (dále také „plynárenské zařízení“)

kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 14. prosince 2017 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č.j. 10829-13/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Úřadu jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 zákona o odpovědnosti za přestupky, bylo dne 27. října 2017 Magistrátem Města Lanškroun pod č. j. [REDAKCE] rovněž postoupeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, územního odboru Ústí nad Orlicí, oddělení obecné kriminality SKPV (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku kterého se měla dopustit fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“). [REDAKCE] prováděl zemní práce pro účastníka řízení na základě objednávky č. [REDAKCE] ze dne 14. března 2017.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisu Policie ČR a v kontrolním spise sp. zn. 10829/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. ledna 2018, dospěl Úřad k závěru, že přestupku se podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona nedopustil [REDAKCE], ale účastník řízení jako zhotovitel výše uvedené stavby, kterému byla předána rovněž dokumentace stupně DSP + PDPS. Mezi účastníkem řízení a Městem Lanškroun, IČO: 002 79 102 (dále jen „objednatel“) došlo dne 15. března 2017 k převzetí staveniště. Účastník řízení o probíhajících zemních pracích souvisejících se stavbou vedl stavební deník a byl plně odpovědný za zhotovení stavby a za provedení veškerých zemních prací souvisejících se stavbou. Zemní práce související se stavbou koordinoval [REDAKCE], stavbyvedoucí účastníka řízení (dále jen „[REDAKCE]“). Správní orgán na základě podkladů dospěl k závěru, že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 3. ledna 2017 mezi účastníkem řízení a objednatelem. Jedním z dodavatelů stavebních prací na stavbě, a to zemních prací, bagrování, betonování, úpravy terénu a podobně, byl [REDAKCE].

Policie ČR provedla ohledání místa, kde zjistila, že na rozhraní silnice a mostu stojí bagr. Tento prostor ohraničuje silnice a na ni kolmá cesta přes most. Vedle tohoto prostoru směrem k mostu se nachází žlutý železný poklop, který vede k podzemní části plynového potrubí. V době ohledání v okolí tohoto prostoru nebyly na zemi vidět žádné nasprejované čáry ani jiné označení.

Pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti Gamagas Mělník s.r.o., IČO: 251 07 011 (dále jen „[REDAKCE]“) dne 9. května 2017 do úředního záznamu o podaném vysvětlení Policii ČR sdělil, že jako revizní technik pro společnost Bergartan s.r.o., IČO: 013 94 584, pomáhal s přeložkou plynárenského zařízení a podle předložených plánů ukazoval pracovníkům na stavbě, jak má být výkop velký. Jednalo se o montážní jámu, která měla být přímo na trase plynárenského zařízení, které bylo zřetelně vyznačeno jak na místě, tak i v plánech. Pracovníkům, kteří měli výkop provést, vysvětlil, jak výkop provést a že výkop

musí být proveden ručně, ukázal jim předpoklad průběhu trasy plynárenského zařízení a místo výkopu jámy označil barevným sprejem.

█ dne 9. května 2017 do úředního záznamu o podaném vysvětlení Policii ČR sdělil, že jako stavbyvedoucí má na starosti rekonstrukci mostu v obci Dolní Třešňovec. Dále uvedl, že došlo k vyznačení plynárenského zařízení a jeho přeložky barevným sprejem. Jednalo se o práce související s vyhloubením sond pro připojení plynárenského zařízení. Na místě byli tři pracovníci, včetně █, kteří započali zemní práce ručně a poté narazili na tvrdé podloží. █ chtěl rozšířit místo hloubení pomocí bagru. K poškození plynárenského zařízení došlo lžicí bagru, která se smekla do výkopu a poškodila plynárenské zařízení.

K věci podal Policii ČR vysvětlení dne 17. května 2017 █, který obsluhoval zemní stroj (bagr KUBOTA), jehož činností došlo k poškození plynárenského zařízení. █ uvedl, že v současné době pracuje v oboru stavebnictví jako osoba samostatně výdělečně činná a že v obci Dolní Třešňovec provádí společně s dalšími dodavateli pro účastníka řízení práci související s opravou silničního svršku a mostu. Zemní práce na stavbě koordinoval stavbyvedoucí účastníka řízení, █. █ dále uvedl, že dne 3. dubna 2017 měl v místě opravy silničního mostu provést společně s ostatními pracovníky výkop sond k provedení přeložky plynového potrubí, kdy tomuto předcházelo vyznačení předpokládaného průběhu plynárenského zařízení barevným sprejem panem █. K věci dále uvedl, že společně s ostatními pracovníky započali ruční hloubení výkopu, kdy narazili na tvrdé podloží, a proto se █ rozhodl, že výkop provede strojně. K poškození plynárenského zařízení uvedl, že k němu došlo při dočist'ování výkopu lžicí bagru, která se svezla z tvrdého do měkkého podloží a poškodila tak plynárenské zařízení.

Účastník řízení ve vyjádření z jednání v rámci kontroly ze dne 30. října 2017 uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo při dočist'ování výkopu lžicí bagru, která se svezla z tvrdého do měkkého podloží a poškodila tak obnažené plynárenské zařízení. K okolnostem poškození plynárenského zařízení, účastník řízení uvedl, že zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl „náš zaměstnanec“ █ pomocí zemního stroje (bagr KUBOTA) zapůjčeného společností DEK stavebniny s.r.o., IČO: 037 48 600. Před zahájením zemních prací byla poloha plynárenského zařízení ověřena ručně kopanou sondou.

Dne 5. srpna 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě stanovisko zn. █ a dne 8. listopadu 2016 stanovisko zn. █ spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. V bodě 6 stanoviska zn. █ se uvádí, že při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, včetně přesného určení uložení plynárenského zařízení, je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Rovněž jednou z podmínek stanoviska zn. █ pod bodem 3) bylo provedení vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení. Před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby nedošlo správcem plynárenského zařízení k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení. Průběh trasy vedení plynárenského zařízení byl vyznačen revizním technikem společnosti Bergartan s.r.o., IČO: 013 94 584 žlutou barvou, nástřikem

na terén. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla nebo měla být účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 3. dubna 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Dolní Třešňovec, na ulici Třešňovecká, u nemovitosti č. p. ■ při provádění zemních prací souvisejících s přeložkou plynového potrubí v rámci stavby k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození obnaženého plynárenského zařízení došlo při provádění zemních prací pomocí zemního stroje (bagr KUBOTA 5t). Plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií. O poškození byl proveden záznam do stavebního deníku na list č. ■. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2228 m³ plynu do ovzduší za dobu 50 minut a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v ■ a z protokolu o úniku plynu č. ■ ze dne 3. dubna 2017.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje. Před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby nedošlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, avšak průběh trasy vedení plynárenského zařízení byl vyznačen revizním technikem společnosti Bergartan s.r.o., IČO: 013 94 584, žlutou barvou, nástřikem na terén. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými

právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když v rozporu s podmínkami správce distribuční soustavy prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu. Právě způsob, jakým účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl, byl hlavní příčinou poškození plynárenského zařízení. Skutečnost, že plynárenské zařízení bylo nejprve obnaženo ručně a k jeho poškození došlo až následně, a to při dočišťování výkopu lžící bagru, která se svezla z tvrdého do měkkého podloží a poškodila tak obnažené plynárenské zařízení a skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou fólií, správní orgán zohlednil při uložení pokuty.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami správce distribuční soustavy prostřednictvím zemního stroje jako přitěžující okolnost. Účastník řízení, kterým je společnost, jejíž činností je mimo jiné projektová činnost ve výstavbě a provádění staveb, jejich změn a odstraňování,

si měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, tedy bez použití zemního stroje. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2228 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost. Protože v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům, hodnotí správní orgán předmětné zařízení jako méně významné, což správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.

Správní orgán přihlédl při zvážení o uložení výše pokuty ke skutečnosti jako k okolnosti polehčující, že plynárenské zařízení bylo nejprve obnaženo ručně a k jeho poškození došlo až následně, a to při dočist'ování výkopu lžící bagru, která se svezla z tvrdého do měkkého podloží a poškodila tak plynárenské zařízení. Rovněž jako polehčující okolnost, hodnotí správní orgán skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií. Průběh trasy vedení plynárenského zařízení byl vyznačen revizním technikem společnosti Bergartan s.r.o., IČO: 013 94 584 žlutou barvou, nástřikem na terén, což správní orgán hodnotí jako okolnost polehčující i přestože před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby nedošlo správcem plynárenského zařízení k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Z Výkazu zisku a ztrát účastníka řízení uveřejněného ve sbírce listin Veřejného rejstříku za rok 2015 zpracovaného ke dni 31. prosince 2015 činil výsledek hospodaření po zdanění [REDAKCE] Kč za účetní období (v minulém období [REDAKCE] Kč). Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení proto v žádném případě nelze hovořit o tom, že by pokuta ve výši uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí mohla být pro účastníka

řízení likvidační. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Alexandra Zánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha